

עפ"ג 28290/07/13 - ר' ר' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 28290-07-13
22 דצמבר 2015

לפני: כב' השופט דוד חשין, נשיא

ר' ר'

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

החלטה

בפניי בקשה לעיון חוזר בהחלטתנו באשר לצו הפיקוח, שניתן במסגרת פסק דין, שניתן ביום 16.7.15, במושב תלתא שבראשותי. עובדות המקרה הצריכות לעניין הן כלהלן:

1. ביום 18.12.12 הורשע המערער בת.פ. 32913-08-11, בבית משפט השלום בירושלים, על סמך הודאתו בביצוע שלוש עבירות של מעשה מגונה, עבירה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין (להלן - **החוק**). בנוסף, באותה הכרעת הדין, המערער הורשע בת.פ. 3503-11-11 על סמך הודאתו, בביצוע שני מעשה תקיפה, עבירה לפי סעיף 3(א)(5) לחוק; הטרדה מינית, עבירה לפי סעיף 3(א)(5) לחוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998; פגיעה בפרטיות, עבירה לפי סעיף 2 בצירוף סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981; ועבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) בחוק. ביום 9.7.13 גזר כב' השופט אלכסנדר רון על המערער 16 חודשי מאסר בפועל, פיצוי וקנס. ביום 14.7.13 ערער המערער על חומרת העונש, וביום 16.7.15 אנו קיבלנו את הערעור. במסגרת פסק הדין בערעור המרנו את עונש המאסר בפועל לעונש מאסר של שישה חודשים, אותם יבצע המערער בעבודות שירות (בפסקה 20). עוד קבענו (בפסקה 21) כי במשך שנתיים ממועד מתן פסק הדין המערער יהיה נתון לצו פיקוח, כאמור בסעיף 12 בחוק ההגנה על הציבור מפני עבירות מין, תשס"ו-2006 (להלן - **חוק ההגנה על הציבור**). משכך הורינו כלהלן:

1.1 המערער יתייצב ביחידת הפיקוח תוך שבעה ימים ממתן פסק הדין וימסור שם את פרטיו כאמור בסעיף 20(א) בחוק הגנה על הציבור;

1.2 המערער ייפגש עם קצין הפיקוח במועדים ובתדירות שיקבע הקצין מעת לעת;

1.3 המערער ישתף פעולה עם קצין הפיקוח וייתייצב לביצוע הערכות מסוכנות כפי שיידרש;

1.4 המערער ימשיך בהליך הטיפול בו החל ויבצע כל פעולה אחרת לה יידרש על ידי שירות המבחן, לצורך המשך שיקומו;

1.5 אם לא יקיים המערער את תנאי הצו, יודיע קצין הפיקוח על כך לבית המשפט, והמערער ייעצר מיידית ויובא בפני שופט.

2. ביום 20.8.15 הגיש לפרקליטות, סג"ד אסף אזורי, מפקד יחידת צור - היחידה לעברייני מין, המלצה להטלת צו פיקוח, במסגרתו יוטלו על המערער ההגבלות ותנאי הפיקוח הבאים:

2.1 שיתוף פעולה עם קצין הפיקוח, חובת קיום מפגשים עם קצין הפיקוח, במועדים ובתדירות שיקבע קצין הפיקוח מעת לעת;

2.2 חובה להגיע למרכז הארצי להערכת מסוכנות לקראת תום תקופת הפיקוח לצורך הערכת מסוכנותו המינית העדכנית על מנת לשקול הצורך בהארכת צו הפיקוח;

2.3 איסור התחברות או שהייה ביחידות עם קטינות לאור נסיבות ביצוע העבירה. כן המליץ כי יוכל לשהות בקרבת בנות משפחה, בנוכחות בגיר נוסף המודע לעבירה (זאת המליץ למרות שלא ניתן להצביע על פדופיליה, אך מאחר שקורבנותיו כללו גם קטינות ומאחר שהמערער טען כי נטייתו היא לחבור לקורבן חלש המתקשה להגן על עצמו);

2.4 איסור נסיעה בתחבורה ציבורית ללא ליווי בגיר מודע, אולם מתן אפשרות לנסוע במוניות שרות כל עוד לא ישב בסמיכות לנשים (זאת משום שבמוניות שירות רמת החיכוך נמוכה יותר);

2.5 איסור החזקה/צריכה פורנוגרפיה בכל אמצעי לרבות במכשיר נייד, כאשר שימוש באמצעים אלו יעשה רק לאחר ביצוע חסימה מתאימה. זאת משום שלפי המערער עבירותיו בעקבות צפייה תדירה בפורנוגרפיה ולאור הקביעה המחקרית כי צפייה בפורנוגרפיה בקרב עברייני מין מגבירה מסוכנות;

2.6 איסור לעבוד בין בתמורה ובין בהתנדבות בעבודה הכרוכה בשהייה ביחידות עם נשים וקטינות, אלא אם קצין הפיקוח מצא כי אין במקום עבודה נתון משום סיכון לציבור.

3. נוכח המלצה זו הגישה הפרקליטות בקשה לפי סעיף 12 בחוק הגנה על הציבור, ליתן צו פיקוח ומעקב. הבקשה הוגשה לבית משפט השלום, אשר דן, כאמור, בתיקים הפליליים של המערער. בדיון (ביום 8.10.15) התנגד המערער להטלת צו הפיקוח, בין השאר, בטענה כי בית משפט השלום נעדר סמכות לדון בבקשה. באותו היום קבע השופט רון כי מאחר **"...שעל הפרק אך שאלת פירוטן של המגבלות שיחולו על הנאשם על פי החוק האמור, מוסמך בית משפט השלום לנושא, גם אם כבר נקבעה המסגרת על ידי בית המשפט המחוזי, במסגרת גזר הדין"** (עמ' 19 שורות 1-3). משכך, החליט השופט רון להטיל על המערער את התנאים והמגבלות אותן ביקשה הפרקליטות, למעט זו הנוגעת לאיסור המערער להחזיק או לצרוך פורנוגרפיה. המערער הגיש לבית משפט זה ערר על החלטה זו (ע"ח 27405-10-15). ביום 22.10.15 קיבל כב' השופט דוד מינץ את עררו, בקובעו כלהלן:

בענייננו, בית המשפט המחוזי קבע כי העורר יהיה נתון לצו פיקוח, לתקופה של שנתיים, ויחולו עליו למעשה המגבלות הקבועות בסעיף 13(א) לחוק בלבד. בית המשפט המחוזי לא ביקש כי תבוא בפניו המלצת יחידת הפיקוח, וגם לא קבע כי תובא המלצת יחידת הפיקוח בפני בית משפט השלום אשר יקבע מצדו מגבלות נוספות מתוך רשימת המגבלות המנויות בסעיף 13(ב) לחוק. לו סברה המשיבה כי נפל פגם בהחלטה זו או כי נפל פגם בכך שלא התבקשה המלצת יחידת הפיקוח, שלאחריה היה מקום להטיל מגבלות לפי סעיף 13(ב) לחוק, יכלה לנקוט בדרך של הגשת ערעור או למצער בדרך של הגשת בקשה להבהרת ההחלטה או תיקונה וכיו"ב בקשות. חרף זאת, בחלוף כמעט שלושה חודשים, המשיבה הגישה בקשה חדשה לחלוטין בפני בית משפט השלום שכותרתה "בקשה לפי סעיף 12 לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006", במסגרתה ביקשה כי בית משפט השלום יקבע תנאי פיקוח לפי סעיף 13(ב) לחוק, בהתבסס על המלצת יחידת הפיקוח.

ברם, לא ניתן היה להגיש באותה עת בקשה לפי סעיף 12 לחוק, מכיוון שההחלטה כאמור לפי אותו סעיף ניתנה זה מכבר על ידי בית המשפט המחוזי. אכן, לטענת ב"כ המשיבה הבקשה לבית משפט השלום נועדה "לצקת תוכן" להחלטת בית המשפט המחוזי, כאשר התבקש פירוט המגבלות אשר נקבעו זה מכבר על ידי בית המשפט המחוזי. ואולם, התנאים הנכללים במסגרת סעיף 13(ב) לחוק, הגם כי נכתבו ברמת פירוט גבוהה יותר מאלה הנכללים במסגרת סעיף 13(א) לחוק, אינם מהווים אך "פירוט והרחבה" של אלו. מדובר במגבלות בעלות אופי שונה, אשר על בית המשפט להטילן בהתאם לצורך ולאחר שקילת

מכלול השיקולים הרלוונטיים לעניין. משלא נקבע על ידי בית המשפט המחוזי כי יוטלו מגבלות כאמור, לא היה על בית משפט השלום להידרש לעניין. לא זו אף זו, אף אם היה מדובר בגדר בקשת "הבהרה", "הרחבה", "פירוט" או אף "יציקת תוכן" למסגרת המגבלות שנקבעה על ידי בית המשפט המחוזי, המקום לעשות כן היה לפני בית המשפט שנתן את ההחלטה (פסקאות 9-10).

4. בעקבות זאת הוגשה (ביום 10.11.15) בקשה זו לעיון חוזר, לה מתנגד המערער. הלה טען כי יש למחוק את הבקשה על הסף ולהטיל הוצאות על המדינה בגינה, שכן הבקשה היא טורדנית וקנטרנית, כאמור בסעיף 23(1) בחוק ההגנה על הציבור. עוד הוסיף, כי לו רצתה המדינה לערער על פסק הדין צריכה היתה לעשות כן במועד. לדבריו, מדובר בפסק דין חלוט, אך מאחר שהמדינה לא מוכנה לקבל זאת, פנתה לבית משפט השלום בניסיון להתגבר על חוסר יכולתה לערער עליו עתה. גם לו ניתן היה להגיש בקשה לעיון חוזר, טען, הרי שלא היה איזה שינוי בנסיבות שיצדיק את הגשתה. עוד הוסיף, שהוא מסתובב בקרב הציבור מזה ארבעה וחצי חודשים. הטלת ההגבלות האמורות עתה, טען, היא בגדר החזרת הגלגל לאחור. המערער המשיך וטען, כי המלצתו של סג"ד אזורי אינה מהווה חוות דעת חדשה או הערכת מסוכנות, שיש בה כדי להשפיע על ההגבלות המוטלות עליו. כן טען, כי ההליך השיקומי שלו מתנהל היטב, וכי הוא עתיד לסיים את קבוצת הטיפול ביולי הקרוב. משכך, הניח, כי לו היתה ניתנת הערכת מסוכנות חדשה בעניינו, היא היתה חיובית. המערער גם הפנה לערר שהגיש בע"ח 27405-10-15, בו טען כי אין קשר בין המגבלות והתנאים אותה מבקשת המדינה להטיל לטיב העבירות בהן הורשע. במסגרת הערר ובדיון בפניי הדגיש המערער כי אם תוטל עליו המגבלה באשר לנסיעה בתחבורה ציבורית, יהיה בכך כדי לפגוע משמעותית בהליך השיקום שלו, שכן אין לו רכב פרטי והוא מתנהל בתחבורה ציבורית.

5. מנגד טענה המדינה כי אין לראות בבקשה כמתייחסת לפסק הדין בכללותו אלא רק לצו הפיקוח אשר הוטל במסגרתו. עוד טענה המדינה כי המלצת סג"ד אזורי להטיל את המגבלות הנוספות מהווה את שינוי הנסיבות הנדרש לצורך עיון מחדש. בנוסף, אליבא דמדינה ליחידת הפיקוח מעמד על פי חוק והתנאים שהציעו מותאמים ספציפית למקרה של המערער.

דין והכרעה

המותב המוסמך לדון בבקשה

6. ראשית אציין כי במסגרת הדיון הועלתה השאלה האם בית משפט זה הוא המוסמך לדון בבקשה דן ובאיזה הרכב. אולם נוכח הסכמת הצדדים כי אדון בבקשה כדן יחיד הסוגיה מתייתרת (עמ' 22). מה גם כי ההלכה מורה כי כך יש לעשות (ראו בש"פ 2686/07 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד סב(2) 314 (2007)).

עיון מחדש בצו פיקוח

7. בפסק דינו קבענו כי המערער יהיה נתון לצו פיקוח כאמור בסעיף 12 בחוק הגנה על הציבור. כן קבענו את תנאי הפיקוח אותם **מחויב** בית המשפט לקבוע מכח סעיף 13(א) בחוק זה. עתה מבקשת המדינה כי יפעיל בית המשפט את סמכותו מכח סעיף 13(ב) (סמכות שבשיקול הדעת), ויוסיף לצו הפיקוח את התנאים הקבועים שם. לטענת המערערה הליך דן חורג מן המסגרת החוקית, שכן צו הפיקוח הוטל במסגרת פסק הדין, ועל המשיבה היה לפנות בבקשת רשות ערעור אם חשבה שנפלה בו טעות. צודק המערער כי כך צריכה היתה לפעול המשיבה אם חפצה לערער על עצם קביעת צו הפיקוח. ברם, טענת המשיבה איננה כי נפלה טעות בפסק הדין, אלא כי היה שינוי בנסיבות המקרה המצדיק תוספת לצו הפיקוח. במקרה כזה קיימת למשיבה

הזכות להגיש בקשה לעיון חוזר. זאת אנו למדים מסעיף 23 בחוק הגנה על הציבור, שקובע כלהלן:

עברין מין שהוצא לגביו צו פיקוח לפי פרק ג', או נציג היועץ המשפטי לממשלה רשאי -

(1) לפנות לבית המשפט שהוציא את צו הפיקוח בבקשה לעיון חוזר בצו, ובכלל זה בתנאי מתנאי תכנית לשיקום מונע בקהילה שפורטו בצו, אם נתגלו עובדות חדשות או נשתנו הנסיבות; ואולם רשאי בית המשפט לדחות בקשה כאמור על הסף, אם שוכנע שעל פניה הבקשה אינה מגלה עילה, או שהיא טורדנית או קנטרנית;

...

8. אם כך, השאלה היא: האם יש לראות בהמלצתו של סג"ד אזורי כנתון המשנה את נסיבות המקרה, המצדיק את שינויו של צו הפיקוח שהוטל? הגם שבקשות מסוג זה הם פרקטיקה נהוגת, לא מצאתי מקרה זהה בפסיקה, אף לא מקרה בו ניתנה לשאלה זו תשובה חד משמעית. עם זאת, המונח "שינוי נסיבות" שזור בחקיקה הפלילית, וניתן להסיק מן הפרשנות שלו בדברי חקיקה אחרים לעניינו (השוו: ב"ש (י-ם) 9827/09 **ניצן נ' מדינת ישראל** (20.1.10), פסקה 4). חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 מונה שלוש עילות המצדיקות עיון חוזר בהחלטת מעצר עד לתום ההליכים, ובכללן שינוי נסיבות. לעניין אלו, נקבע שבמסגרת עיון חוזר במעצר יש לבחון את **"...ההשלכות שיש ל'שינוי נסיבות' על העמידה בתנאיו הבסיסיים של המעצר, כאילו המדובר ב'מעצר ראשוני'"** (בש"פ 825/98 **מדינת ישראל נ' דחלה**, פ"ד נב(1) 625, עמ' 628 (1998)). כן נקבע כי כאשר עסקין בעיון חוזר בהחלטת שחרור בערובה, יש לבחון האם התגלו נסיבות שהן בגדר **"...מידע שיכול היה להניע את השופט שלא לתת את החלטתו המקורית, לו היה מודע לו בשעתו"** (בש"פ 314/87 **ועקנין נ' מדינת ישראל**, פ"ד מא(4) 511, עמ' 514 (1987)).

9. בענייננו הנסיבה החדשה היא המלצתו של סג"ד אזורי. הגם שאינני יכול לומר בוודאות מה היתה החלטתנו לו זו היתה עומדת לנגד עינינו קודם להטלת צו הפיקוח, מוכן אני להניח שהיינו מתחשבים בהמלצה עת הטלנו על המשיב את צו הפיקוח. קרי, סבורני כי המלצתו של סג"ד אזורי היא בגדר נסיבה המצדיקה עיון חוזר ויש לשקול את האמור בה. עם זאת, מובן וברור גם, כי בית המשפט אינו כפוף להמלצת יחידת הפיקוח, והוא אינו **חייב** להטיל את המגבלות והתנאים המופיעים בה (בש"פ 1250/15 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (15.3.15) (להלן **בש"פ 1250/15**), פסקה 17; בש"פ 8763/12 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (23.12.12) (להלן **בש"פ 8763/12**), פסקה 20).

10. סעיף 13(ב) בחוק הגנה על הציבור קובע כי בית המשפט רשאי לכלול בצו הפיקוח תנאים **"...אם סבר שקיים קשר בין המגבלה הקבועה בתנאים לבין הסיכון הנשקף מעברין המין לבצע עבירת מין נוספת..."**. הפסיקה פירשה סעיף זה כקובע עקרון של מידתיות, המחייב את בית המשפט לאזן את האינטרס הציבורי, המבקש להצר את פעולות עברין המין, למול זכויותיו וחירויותיו של עברין המין (בש"פ 1250/15, פסקה 18; **בש"פ 8763/12**, פסקה 16). ויודגש. מטרת חוק ההגנה על הציבור אינה עונשית או הרתעתית. מטרת החוק היא להגן על הציבור על ידי ביצוע הערכות מסוכנות פיקוח ושיקום (סעיף 1 בחוק זה; על חשיבות השיקום לצד הפיקוח, ראו: חגית לרנאו ואיילת עוז, למה אסור להתאהב בחוק הגנה על הציבור מפני עברייני מין - מבט ביקורתי, **הפרקליט** נא, 205 (תשע"א)). בענייננו טען המשיב כי הטלת המגבלה באשר לשימוש בתחבורה ציבורית, יקשה משמעותית על יכולתו להתנייד, דבר שיש בו גם לפגוע בשיקומו, שכן אין לו אפשרות אחרת להגיע לפגישות הטיפול בו. כן ציין המשיב כי בחודשים האחרונים, מאז ניתן פסק הדין אכן נסע בתחבורה

ציבורית ולא פגע באיש. עוד ביקש להזכיר כי כמעט ארבע שנים הוא מצוי במעצר ופיקוח, וכי בכל תקופה זו לא הפר את הצווים השונים שהוטלו עליו ולא חרג מהמגבלות בהן היה נתון.

11. לא נעלם מעיני כי מספר חודשים לאחר שהוגש כתב האישום נגד המערער (אוגוסט 2011), הוא שוחרר למעצר בית אותו הפר (בנובמבר 2011). אך מאותו המועד, מצוי היה המערער תחת מגבלות שונות בהן עמד. משכך, מצאתי ממש בטענותיו, כי הוא הראה יכולת שליטה עצמית במשך תקופה ארוכה מאוד. כן יש להוסיף את התרשמותו החיובית של שירות המבחן בתסקירו המשלים (מיום 19.5.15) בו התייחס להפחתת מסוכנות המערער והתקדמותו בטיפול.

12. משכך אני מקבל את בקשת העיון מחדש באופן חלקי וקובע כי **בנוסף** למגבלות שהוטלו על המשיב בפסק הדין יחולו עליו גם המגבלות הבאות:

12.1 המשיב יגיע למרכז הארצי להערכת מסוכנות לקראת תום תקופת הפיקוח (ולא יאוחר מיום 1.6.17) לצורך הערכת מסוכנותו המינית העדכנית, ועל מנת לשקול הצורך בהארכת צו הפיקוח;

12.2 המשיב לא יתחבר או ישהה ביחידות עם קטינות. המשיב יכול לשהות בקרבת קטינות שהן בנות משפחה ובלבד שיהיה עמו בגיר נוסף המודע לעבירה;

12.3 המשיב לא יעבוד בין בתמורה ובין בהתנדבות בעבודה הכרוכה בשהייה ביחידות עם נשים או קטינות אלא אם קצין הפיקוח מצא כי אין במקום עבודה נתון משום סיכון לציבור.

אין צו להוצאות.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, י' טבת תשע"ו, 22 דצמבר 2015, בהיעדר הצדדים.